

Auditing Essentials |

Wet- en regelgeving voor accountants

Versie 1.2, december 2009

Deze PDF bevat alle vragen en cases uit het zakboekje Auditing Essentials van Brenda Westra. **De belangrijkste tentamenvragen zijn vetgedrukt.**

Vragen bij H1 | Welkom in de accountancy

1. **Er zijn vijf soorten accountants. Welke soorten zijn dat?**
2. **Wat bepaalt welke soort accountant je bent? Noem alleen de belangrijkste factor.**
3. **Wat is het verschil tussen externe en openbare accountants?**
4. **Wat zijn accountants in business?**
5. **Wat is het verschil tussen een accountantsorganisatie, een accountantskantoor en een accountantspraktijk?**
6. **Wat zijn assuranceopdrachten? Noem ook de belangrijkste soorten.**
7. **Wat zijn aan assurance verwante opdrachten?**
8. **Wat is een wettelijke controle en wat is daar zo bijzonder aan?**
9. Welke accountants mogen vrijwillige controles uitvoeren?
10. Als je een redelijke mate van zekerheid zou moeten kwantificeren, welk percentage zou je dan noemen? Leg ook een relatie met de betrouwbaarheid van de verklaring, het controlerisico en de foutkans.
11. **Welke soorten verklaringen kunnen accountants afgeven? En wat is hét verschil daartussen?** 🛎
12. **Welke soorten accountantsverklaringen zijn er en in welke situatie wordt elke soort afgegeven?** 🛎
13. **Wat is het verschil tussen een onzekerheid in de controle en een onzekerheid in de jaarrekening? Noem van beide onzekerheden ook twee voorbeelden.**
14. **Wanneer is een fout of fraude in de jaarrekening materieel?**
15. Welke afwijkingen zijn altijd materieel?
16. Wat is het verschil tussen materieel en wezenlijk?
17. **Welke accountantsverklaring moet je afgeven als je bij een wettelijke jaarrekeningcontrole wordt geconfronteerd met de volgende problemen? Ga ervan uit dat zich per klant slechts een van deze problemen voordoet.**
 - a. De klant wil niet dat het controleteam de voorraden inventariseert en het bestaan van deze materiële post valt ook niet op een andere wijze te controleren.
 - b. Er bestaat ernstige onzekerheid over de continuïteit, maar hierover is niets vermeld in de jaarrekening.
 - c. De directie heeft tijdens de nieuwjaarsreceptie een ingrijpende reorganisatie aangekondigd, maar hierover staat niets in de jaarrekening en ook niet onder de Overige gegevens.
 - d. Een belangrijke stelselwijziging is niet toegelicht.
 - e. Het directieverslag vermeldt dat de interne beheersing effectief werkt, maar bij de jaarrekeningcontrole is iets heel anders geconstateerd. ...

Vragen bij H2 | Structuur van de wet- en regelgeving

1. **Wat zijn de belangrijkste verordeningen van NIVRA en NOVAA?**
2. **En de belangrijkste nadere voorschriften?**
3. **Welk gezag hebben de verordeningen en nadere voorschriften?**
4. Wat is het gezag van de Praktijkhandreikingen, Audit Alerts en Leidraden? Noem ook enkele voorbeelden van deze publicaties.
5. **Door wie worden de verordeningen en nadere voorschriften uitgevaardigd?**
6. Welke beroepsreglementering is van toepassing op assuranceopdrachten?
7. En op aan assurance verwante opdrachten?
8. En overige opdrachten?
9. **Mag je als accountant afwijken van de NV COS?**
10. **Wat zijn de ISA's en wie stelt deze op?**
11. **Wat zijn de IAS en IFRS en door wie worden die opgesteld? ...**

Vragen bij H3 | Dutch GAAP en IFRS

1. Wat is Dutch GAAP?
2. Wat is Titel 9 BW2? En welke bedrijven en instellingen moeten hieraan voldoen?
3. **Welke vrijstellingen gelden voor kleine rechtspersonen? Noem er minimaal drie.**
4. **Wanneer mag een rechtspersoon de commerciële jaarrekening opstellen op basis van fiscale grondslagen? En waarom zou die dat doen?**
5. Welke specifieke eisen worden gesteld aan de fiscale jaarrekening? Noem minimaal drie eisen.
6. Wat houdt de groepsvrijstelling van artikel 403 in? En wanneer mag je die toepassen?
7. **Wat is de kapstokbepaling van Titel 9 BW2?**
8. **En de derogatiebepaling?**
9. **Welk gezag hebben de RJ?**
10. Moet je materiële afwijkingen van Titel 9 of de RJ vermelden in de jaarrekening? En in de accountantsverklaring?
11. **Wanneer moet je IFRS toepassen? En wanneer mag het?**
12. Wanneer geeft de jaarrekening een getrouw beeld volgens Titel 9? En wanneer volgens IFRS?
13. Wanneer mag je afwijken van IFRS?
14. Mag je in een jaarrekening wel de IFRS-waarderingsgrondslagen toepassen, maar de rest baseren op Titel 9?
15. Ook bij 'full IFRS' moet de jaarrekening voldoen aan bepaalde regels van Titel 9. Welke regels zijn dat? Noem er minimaal drie.

16. Case

Flikflak BV heeft al jaren een omzet van zo'n 25 miljoen euro, een balanstotaal van ongeveer 3 miljoen en zo'n 80 personeelsleden. Aan welke bepalingen van Titel 9 moet deze BV voldoen? Noem alleen de belangrijkste. ...

Vragen bij H4 | De wettelijke jaarrekeningcontrole

- 1. Wanneer is een onderneming wettelijk controleplichtig?**
- Welke sancties staan er op het niet-naleven van de wettelijke controleplicht?
- 3. Wie mag de externe accountant benoemen? En ontslaan?**
- Mag de klant zijn externe accountant in de volgende gevallen inruilen voor een ander?
 - De accountant staat een bepaalde waardering niet toe, maar de klant heeft twee andere accountantsorganisaties benaderd en die staan die waardering wel toe.
 - De klant vindt dat de accountant teveel declareert voor de wettelijke jaarrekeningcontrole, temeer nu een ander kantoor die controle wil uitvoeren voor de helft van de prijs.
 - De accountant heeft gemerkt dat er de afgelopen jaren veel te weinig loonbelasting is afgedragen en eist dat de klant dit meldt bij de Belastingdienst; de klant loopt dan wel het risico failliet te gaan.
- 5. Wie moet de opzegging van een jaarrekeningcontrole wanneer melden aan de AFM?**
- 6. Wat noemt artikel 393 lid 3 BW2 als de onderzoekstaken van de accountant?**
- 7. In hoeverre moet de accountant het directieverslag controleren?**
- 8. En de Overige gegevens bij de jaarrekening?**
- 9. Accountants geven bij een wettelijke jaarrekeningcontrole vaak meerdere rapportages af. Welke zijn dat? Licht elke rapportage ook kort toe.**
- 10. Wat moet het accountantsverslag altijd vermelden? ...**

Vragen bij H5 | Assurance-, aanverwante en overige opdrachten

- Hoe definieert het Stramien een assuranceopdracht?
- 2. Welke vijf verplichte elementen van assuranceopdrachten noemt het Stramien?**
- 3. In welke categorieën kun je assuranceopdrachten indelen? En welke soorten rapporten horen daarbij?**
- Als je bij een samenstellingsklant een subsidieverklaring afgeeft, is dat dan een assuranceopdracht?
- 5. Wat is het verschil tussen positive en negative assurance?**
- 6. Welke assurance kan de accountant geven bij toekomstgerichte financiële informatie?**
- 7. Kun je zekerheid geven bij 'aan assurance verwante opdrachten'?**
- Wanneer is volgens COS 4410 sprake van een samenstellingsopdracht?
- 9. Welke soorten samenstellingsverklaringen zijn er?**
- 10. Zijn de volgende opdrachten een samenstellingsopdracht?**
 - het opstellen van een kwartaalrapport met tussentijdse cijfers,

- b. **het opstellen van een liquiditeitsprognose voor de bank,**
 - c. **het opstellen van een fiscale jaarrekening,**
 - d. **het opstellen van een verkorte winstaangifte met financiële bijlagen.**
11. **Wat zijn OSW's? En TAD's? Noem ook enkele voorbeelden.**
12. Hoe ziet een TAD-rapport eruit?
13. **Case**
 Gebaksgigant TomPoes NV wil concurrent De Vlaamse Vlaai verschalken, maar heeft hiervoor wel aanvullende financiering nodig. Om dat geld binnen te halen, heeft de directie van TomPoes prognoses opgesteld die ook rekening houden met de verwachte synergie-effecten na de overname. De directie vraagt accountantskantoor HB Gijs & Co om de bank zekerheid bij deze prognoses te geven.
- a. Wat voor soort opdracht is dit?
 - b. Wat voor rapport zou de accountant bij deze prognoses afgeven? ...

Vragen bij H6 | WRA en WAA

1. Noem enkele verschillen tussen de WRA en WAA (Wet op de RA's en Wet op de AA's).
 2. Waarom is destijds het Bureau van Boekhouding Confidentia opgericht? Leg ook een relatie met de Pincoffsaire en met de oprichting van het NIVA.
 3. **Wat zijn de vier wettelijke taken van de beroepsorganisatie?**
 4. Wie mogen de ledenvergaderingen van NIVRA en NOvAA bijwonen?
 5. Moet je de ledenvergadering fysiek bijwonen om te mogen stemmen?
 6. **Mag een administratiekantoor een bordje op de deur hangen met de naam 'accountant'? En met de naam 'accountancy specialist'?**
 7. **Wie mag een accountantsverklaring afgeven? En een beoordelingsverklaring? Of samenstellingsverklaring?**
 8. **Wat heb je nodig om je te laten inschrijven in het accountantsregister?**
 9. Als je inschrijving wordt geweigerd, kun je het dan vijf jaar later opnieuw proberen?
 10. Wanneer wordt de inschrijving doorgehaald?
 11. Wanneer mag een Amerikaanse CPA zich RA noemen? En aan welke beroepsvoorschriften moet die dan voldoen?
 12. **Case**
 Xavier Hollander heeft zich vijf jaar geleden uit het RA-register laten uitschrijven omdat hij als sportschoolhouder niet langer gebonden wou zijn aan de NIVRA-regels. Nu is hij echter weer teruggekeerd in de accountancy en wil zich opnieuw RA gaan noemen.
- a. Kan Xavier zich zomaar laten inschrijven in het RA-register?
 - b. Welke cursussen zou Xavier moeten volgen om zijn gemiste PE over de vorige vijf jaar in te halen?
 ...

Vragen bij H7 | VGC deel A | Gedragsregels voor alle RA's en AA's

1. **Wat is de VGC en welk gezag heeft die?**
2. **Hoe is de VGC opgebouwd?**
3. **Wat zijn de vijf fundamentele beginselen? Geef ook een korte omschrijving van elk beginsel.**
4. **In welke situaties gelden de fundamentele beginselen, of gelden ze bijvoorbeeld ook bij het boodschappen doen?**
5. **Waarom is onafhankelijkheid geen fundamenteel beginsel?**
6. RA's en AA's moeten altijd objectief zijn, maar mogen ook een bijzonder belang vertegenwoordigen. Geef enkele voorbeelden van zo'n bijzonder belang en leg ook uit wat objectiviteit hier precies inhoudt.
7. **Welke soorten bedreigingen noemt de VGC? Licht elke soort bedreiging ook kort toe.**
8. **Wat wordt bedoeld met het raamwerk van bedreigingen en waarborgen? En welke stappen zijn hierin te onderkennen?**
9. **Wanneer is een accountant ontslagen van zijn geheimhoudingsplicht?**
10. Noem minimaal vijf situaties waarin een accountant volgens de VGC vertrouwelijke informatie bekend moet maken of waarin dat maatschappelijk juist is.
11. **Hebben accountants een verschoningsrecht?**
12. **Moeten openbare accountants de Belastingdienst desgevraagd inzage geven in:**
 - a. **de controlebevindingen,**
 - b. **de management letter**
 - c. **de LOR,**
 - d. **het overzicht van niet-gecorrigeerde afwijkingen?**
13. **Case**

De compliance officer van accountantsorganisatie CijferTijger NV wordt geconfronteerd met de volgende belevissen van audit partners van dit kantoor. Geef aan welke fundamentele beginselen hier worden bedreigd en welk advies de compliance officer elk van deze partners geeft.

 - a. Roger Rap is door fabrikant BelAir BV uitgenodigd om een offerte voor de jaarrekeningcontrole uit te brengen, maar Roger heeft via internet ontdekt dat dit bedrijf in het recente verleden diverse milieudelicten heeft gepleegd. BelAir is geen bestaande klant van CijferTijger.
 - b. Michiel Mol controleert de jaarrekening van farmacieconcern Animal Pharm en is vorige week gevraagd om commissaris te worden bij Hoest NV. Hoest is een belangrijke concurrent van Animal Pharm.
 - c. Topaccountant Lisa Flink is door olieconcern De Koninklijke Schelp, waarvan ze de externe lead partner is, gevraagd om ook het maatschappelijk verslag van dat concern te controleren. Maar dat moet dan wel snel.
 - d. Pien Pennink controleert de jaarrekening van uitgever Quotino en verneemt in juli via RTL-Boulevard dat beursfonds Breed, waarin ze veel aandelen bezit, Quotino wil overnemen. Pien weet uit de cijfers over het tweede kwartaal dat Quotino de laatste maanden grote verliezen heeft gemaakt en toneel is van allerlei conflicten en verborgen lijken in de kast. Ze vindt Quotino daarom echt geen aanwinst voor Breed en wil haar aandelen Breed zo snel mogelijk verkopen. ...

Vragen bij H8 | VGC delen B & C

Gedragsregels voor specifieke groepen accountants

1. **Wat behandelen de delen B en C van de VGC? En hoe verhouden ze zich tot deel A?**

2. **Wanneer ben je volgens de VGC een openbaar accountant?**

3. Wanneer handelt een RA of AA bedrijfsmatig?

4. **Case**

Buizerd Baas is in zijn avonden Vaktechnisch Bureau Het Orakel gestart en wordt al gauw overstelpt met vragen. De volgende collega's willen weten hoe de VGC hen kwalificeert en aan welke gedrags- en beroepsregels ze moeten voldoen:

- a. Leonie Limperg RA werkt als belastingadviseur bij een accountantskantoor.
- b. Doris Dijker AA FB werkt als fiscalist bij een zelfstandig belastingadviesbureau.
- c. Giovanni Goudekot RA CIA werkt overdag bij een IAD, maar geeft 's avonds af en toe samenstellings- of subsidieverklaringen bij cijfers van vrienden of vage kennissen.
- d. Boris Blokdijk RA verricht overnameonderzoeken bij een aparte corporate finance poot van een OOB-kantoor.
- e. Wouter Wilschut RA is als partner van een klein accountantskantoor gespecialiseerd in waardebepalingen.
- f. Karel Kreukniet AA werkt als forensisch accountant bij een zelfstandig recherchebureau.

Het begint Buizerd nu toch een beetje te duizelen en hij vraagt advies aan een groep briljante accountancy-studenten. Die stelt jou als hun spreekbuis aan. Welk advies stuur je Buizerd?

5. **Wanneer moet een accountant vóór de opdrachtaanvaarding collegiaal overleg plegen?**

6. **Mogen accountants bij wanbetaling door een klant een retentierecht uitoefenen?**

7. **Mag een accountant zomaar klanten van andere kantoren opbellen en zeggen dat zijn kantoor de jaarrekeningcontrole wellicht veel goedkoper kan doen?**

8. **Mag een accountantskantoor zich in een PR-campagne vergelijken met andere accountantskantoren? En met administratiekantoren?**

9. De VGC eist dat interne accountants en overheidsaccountants onafhankelijk zijn. Maar van wie en wanneer?

10. **Accountants in business kunnen verschillende beroepen uitvoeren. Noem vijf voorbeelden.**

11. Wanneer ben je als interim-manager accountant in business? En wanneer openbaar accountant?

12. **De AIB moet zorgen dat de informatie waarvoor hij verantwoordelijk is voldoet aan bepaalde eisen. Welke eisen zijn dat?**

13. **Case**

Fedor Bimberg controleert de Amsterdamse Golfclub De Bestevaers. Tijdens de jaarrekeningcontrole ontdekt Fedor dat zijn opa, die al heel lang lid is van deze club, zijn contributie ad 10.000 euro niet heeft betaald. Bij navraag blijkt dat opa's contributie wordt kwijtgescholden omdat zijn kleinzoon de jaarrekening controleert. Hoe moet Fedor hiermee omgaan?

14. Case

De Russische luchtvaartmaatschappij Wodkarian Air wil aartsrivaal de Vliegende Panters overnemen en heeft hiervoor de diensten van Accountantskantoor Benno Bakfiets RA ingehuurd. Benno ontvangt voor deze diensten een reguliere urenvergoeding, maar ook een succesfee als het lukt de Vliegende Panters voor een lage prijs uit de lucht te halen.

- a. Mag Benno deze beloningsafpraak aanvaarden? Motiveer je antwoord.
- b. Mag Benno een aanbrengpremie ontvangen als het Wodkarian Air voor deze diensten doorverwijst naar een ander kantoor?

15. Case

De Chinese wapenfabrikant Ho-Che-Ni vraagt accountantskantoor Destroit NV een schriftelijk oordeel te geven over de waardering van de Nederlandse deelneming De Klapschaats (DKS). De huisaccountant van Ho-Che-Ni heeft namelijk grote moeite met de huidige waardering van DKS.

- a. Mag Destroit ingaan dit verzoek?
- b. Hoe wordt dit oordeel gerapporteerd?

16. Case

Sukke Suikerschuijt RA is controller bij een groot bouwbedrijf dat flink te leiden heeft onder de financiële crisis en snel nieuw krediet nodig heeft. Om dat krediet binnen te krijgen, heeft CFO Fokke Foui-Khnoui veel te rooskleurige prognoses opgesteld. Sukke ontdekt dat die prognoses vorige week onder zijn naam naar de bank zijn gestuurd en schiet compleet in de stress. Wat moet Sukke doen? ...

Vragen bij H9 | Permanente educatie voor RA's en AA's

1. **Hoeveel uur moeten RA's en AA's per jaar gemiddeld besteden aan permanente educatie (PE)? En wat is de meetperiode?**
2. Op welk fundamenteel beginsel is de PE-plicht gebaseerd?
3. Welke leden zijn vrijgesteld van de PE-verplichting?
4. **De PE-voorschriften onderscheiden drie typen activiteiten. Geef per type enkele voorbeelden.**
5. Hoeveel PE-punten moeten openbare accountants per type activiteit halen? En de andere groepen accountants?
6. Hoeveel PE-punten moeten RA's en AA's halen bij erkende cursusinstellingen?
7. Wat is het verschil tussen 'vaktechnische bijeenkomsten' en 'ledenbijeenkomsten met een vaktechnisch karakter'?
8. Waar moeten RA's hun behaalde PE-punten vastleggen?
9. De PE-voorschriften van NIVRA en NOVAA zijn strenger dan de IFAC-regels. Waarin zit het grootste verschil?
10. Hanteren de Nederlandse PE-voorschriften een input- of een outputsysteem? En wat is het verschil tussen beide? ...

Vragen bij H10 | Onafhankelijkheidsvoorschriften

1. **Wanneer moeten accountants onafhankelijk zijn en waarom? En welke twee dimensies van onafhankelijkheid worden onderscheiden?**
2. In welke regelgeving is de onafhankelijkheidseis verder uitgewerkt?
3. Welk raamwerk van bedreigingen en waarborgen hanteren de onafhankelijkheidsvoorschriften?
4. Door wie moeten de onafhankelijkheidsvoorschriften worden nageleefd: alleen door accountants of door alle teamleden? En gelden ze ook voor collega's van adviespoten?
5. **De NVO geven voor diverse onderwerpen specifieke onafhankelijkheidsvoorschriften. In welke hoofdcategorieën kun je die onderwerpen verdelen?**
6. Angry & Young (AY) Accountants, een jong en ambitieus kantoor, is de externe accountant van Pensioenfonds De Piramide. Het eerste jaar is deze klant goed voor zeventig procent van de omzet van AY en het tweede jaar voor veertig procent. Het derde jaar loopt het aandeel van De Piramide weer op tot zestig procent. Mag AY dit jaar in principe een schone goedkeurende accountantsverklaring geven bij de jaarrekening van De Piramide? Dit fonds heeft een belegd vermogen van 15 miljard euro.
7. **Welke Nederlandse bedrijven moeten hun accountantskosten openbaar maken, en waar?**
8. **Bij beursfonds Stavast is de adviesfee dit jaar zeven keer zo hoog dan de auditfee. Mag dat?**
9. **Beschrijft gemotiveerd of de volgende vergoedingen aanvaardbaar zijn, en zo ja, onder welke voorwaarden.**
 - a. AY Accountants stuurt alle middelgrote bedrijven in de regio een brief met het aanbod om de jaarrekeningcontrole uit te voeren tegen de helft van de prijs die hun huidige accountant rekent. Het bestuur van AY verwacht hiermee binnen één jaar duizend nieuwe jaarrekeningcontroles binnen te halen en verwacht ook dat zo'n dertig procent daarvan niet kostendekkend zal zijn. Het bestuur wil dit verlies deels compenseren met toekomstige jaarrekeningcontroles en deels met de levering van adviesdiensten.
 - b. Een accountant van AY ontvangt 2% van de overnamesom als hij attractiepark Pirate Bay, een controlecliënt van AY, helpt het park te verkopen. De vergoeding bedraagt minimaal tweemaal de auditfee.
 - c. **De belastingadviseurs van AY willen voor twintig klanten een proefprocedure voeren op basis van no-cure/no-pay.** Deze groep bestaat uit vijf controleklanten en vijftien samenstelklanten.
 - d. AY betaalt een aanbrenghpremie aan notaris Tok die ervoor heeft gezorgd dat projectontwikkelaar Het Gouden Ei een controleklant van AY werd.
 - e. AY ontvangt van softwarebedrijf UNIEK een waardecoupon van 500 euro voor elk UNIEK-softwarepakket dat controleklanten van AY aanschaffen.
10. **Case dreigende claim**

De directeur van Pirate Bay is niet tevreden over het werk van AY Accountants. Hij verwijt het kantoor dat het te passief is geweest en te afwachtend heeft gereageerd in onderhandelingstrajecten met mogelijke kopers. AY zou ook een belangrijke rol hebben gespeeld in het afketsen van de overname door multimiljardair Waldo Wiki, de belangrijkste potentiële koper. De directeur heeft aangekondigd een schadeclaim tegen AY te gaan indienen. Wat moet AY doen?

11. **Mag een collega-belastingadviseur commissaris zijn bij een belangrijke concurrent van een controleklant?**
12. Wanneer en aan wie moet een Wta-kantoor zijn onafhankelijkheid bevestigen?
13. **Case belangen of relaties met klanten**
Geef voor onderstaande situaties aan welke bedreigingen er zijn en welke waarborgen zo nodig moeten worden getroffen door Pepijn Poelman. Pepijn is audit partner op de Amsterdamse vestiging van De Vier Windstreken NV (DVW), een grote accountantsorganisatie.
- a. **Pepijn heeft aandelen in beleggingsfonds Gouden Bergen. De jaarrekening van dit beleggingsfonds wordt gecontroleerd door de Haarlemse vestiging van DVW.**
 - b. **Pepijn heeft bij Electro tien laptops voor kantoor gekocht met twintig procent korting. Electro is een grote detailhandel op elektronicegebied, waarvan Otto Orksnör de jaarrekening beoordeelt. Otto werkt op dezelfde vestiging als Pepijn, maar wel op een andere verdieping.**
 - c. **Pepijn is de lead partner van de jaarrekeningcontrole van Money Masters NV, een internationale bank. Bob de Booy is daar de controleleider. Annie, de dochter van Bob, werkt op de afdeling beleggingen van Money Masters.**
 - d. **Pepijn wordt gevraagd de vrijwillige jaarrekeningcontrole te gaan uitvoeren bij modehuis Gianni Pantani in de GJ Drooghstraat. Zijn vader is daar financieel directeur.**
14. **Case nevenfuncties, functiewisselingen en interne roulatie**
Geef voor onderstaande situaties aan welke bedreigingen er zijn en welke waarborgen zo nodig moeten worden getroffen door de volgende audit partners van DVW.
- a. Frits Florijn is gevraagd als lid van de Raad van Toezicht van zuivelfabriek De Melkkoe. Deze coöperatie is een grote controleklant van DVW. Frits is daar al zestien jaar de lead partner.
 - b. Paul Penning is het accountantswereldje een beetje zat en heeft gesprekken gevoerd met Cosa Vostra NV, een grote verzekeraar. Paul is key audit partner bij deze klant. Vanwege zijn grote kennis van de verzekeringsbranche is hij uitgenodigd om over zes maanden toe te treden tot de Raad van Bestuur van deze verzekeraar. Paul heeft daar wel oren naar.
15. **Case combinatie controle en overige diensten**
Topaccountant Betsy Blijhoop is de lead partner van de Italiaanse filmproducent Cinamore dat zijn hoofdkantoor om fiscale redenen heeft gevestigd in Amsterdam. De Raad van Bestuur vraagt Betsy of haar kantoor dit beursfonds de volgende diensten kan leveren:
- a. **Een impairmentberekening opstellen voor de piratenfilms van Dirk Fellini omdat Cinamore die berekening zelf zo ingewikkeld vindt.**
 - b. **De internal audit uitvoeren bij Elises Entreprise, een beroemd castingbureau en de belangrijkste dochter van Cinamore.**
 - c. **Assistentie bij het ontwerp en de implementatie van een ERP-pakket voor de popartafdeling van Maarten Modeman. Hierbij wordt ook een groot deel van de hardware vervangen.**
 - d. **Interim-manager Martini Compiano, collega van Betsy, die tijdelijk het vertrek kan opvangen van de CFO van Cinamore. ...**

Vragen bij H11 | Wet en Besluit toezicht accountantsorganisaties

1. **Wat zijn de drie belangrijkste onderwerpen van de Wta-Bta?**
2. Zijn de volgende opdrachten een wettelijke controle in de zin van de Wta?
 - a. een jaarrekeningcontrole ex artikel 393 lid 1 BW2,
 - b. controle van verslagstaten van De Nederlandsche Bank,
 - c. controle van een fiscale subsidieafrekening bij speur- en ontwikkelingswerk,
 - d. controle van inbreng in natura.
3. Wanneer kan een kantoor een vergunning krijgen om wettelijke controles uit te voeren?
4. **Waar kun je zien welke kantoren een Wta-vergunning hebben? En mogen die kantoren ook beursfondsen controleren?**
5. **De Wta-Bta stellen diverse eisen aan het stelsel van kwaliteitsbeheersing en aan de integere bedrijfsvoering. Noem van beide eisen twee voorbeelden.**
6. **Noem ook een aantal specifieke eisen aan OOB-kantoren.**
7. Welke belangrijke eisen stellen de Wta-Bta aan controledossiers?
8. **Noem minimaal drie eisen die de Wta-Bta aan externe accountants stellen.**
9. **Hoe vaak moet de AFM de kwaliteit van de Wta-kantoren toetsen en hoe gebeurt dat? En welke kantoren worden getoetst door NIVRA of NOVAA?**
10. **Welke sancties kan de AFM opleggen aan Wta-kantoren? En aan andere kantoren? ...**

Vragen bij H12 | Kantoorvoorschriften

1. Welke soorten NIVRA-kantoorvoorschriften gelden voor:
 - a. wettelijke controles,
 - b. andere assuranceopdrachten,
 - c. aan assurance verwante opdrachten,
 - d. overige opdrachten?
2. Gelden voor AA-kantoren inhoudelijk dezelfde voorschriften? Licht je antwoord kort toe.
3. **Hoe moet het bestuur van een Wta-kantoor zijn samengesteld? En hoe moeten de stemrechten zijn verdeeld?**
4. **Mag een OOB-kantoor beursgenoteerd zijn?**
5. **Aan wie moeten Wta-kantoren hun stelsel van kwaliteitsbeheersing bekendmaken? En hun kwaliteitsbeleid?**
6. **Welke kantoren moeten een klokkenluidersregeling hebben? En wat moet die regeling inhouden?**
7. **De kantoorvoorschriften verlangen ook dat kantoren zelf hun kwaliteit toetsen. Op welke twee manieren mag of moet dat? Licht elke manier kort toe.**
8. Welke kantoren moeten een verplichte beroepsaansprakelijkheidsverzekering hebben? Aan welke eisen moet die verzekering minimaal voldoen? Noem alleen de drie belangrijkste eisen.
9. **Wat staat er zoal in de transparantieverlagen van de Big Four? En waar kun je die verslagen vinden?**
10. Wta-kantoren moeten bepaalde kwesties direct melden aan de AFM. Noem er minimaal drie.

11. Case

Accountant Daan Quischoot moet morgen een subsidieverklaring afgeven bij Windmolenpark De Zwevende Hemel. Vorige maand heeft Daan daar een samenstellingsverklaring bij de jaarrekening gegeven en dat ging goed. Maar nu heeft de kwaliteitsbeoordelaar allerlei vragen en ernstige twijfels over de juiste onderbouwing van de subsidieverklaring. Wat moet Daan doen? ...

Vragen bij H13 | Fraudemelding

1. **In welke vier stappen is de fraudemelding te verdelen? Licht elke stap kort toe.**
2. **Wanneer is een aanvullend fraudeonderzoek nodig en wat houdt dat in?**
3. **Welke (mogelijke) fraudes moet de accountant melden aan de raad van commissarissen?**
4. **Wanneer moet de accountant een fraude melden aan het KLPD?**
5. Noem enkele verschillen tussen de huidige en oude fraudemelding aan het KLPD.
6. **Wanneer is sprake van een signaal of aanwijzing voor fraude? En van een redelijk vermoeden van fraude?**
7. Wanneer is een fraude materieel?
8. Wat betekent het 'ongedaan maken van fraude'?
9. Wanneer mag een accountant een fraude vrijwillig melden bij het KLPD?
10. **Case**

Accountant Koen Kreukniet heeft tijdens een samenstellingsopdracht bij een horecabedrijf aanwijzingen gekregen dat het bedrijf met medeweten van de directeur-grotaandeelhouder veel te weinig loonbelasting afdraagt. Welke vervolgstappen zou Koen moeten nemen?
11. **Hoeveel fraudemeldingen zijn er de laatste tien jaar ongeveer geweest? ...**

Vragen H14 | Wwft en melding van ongebruikelijke transacties

1. **Welke twee hoofdonderwerpen behandelt de Wwft?**
2. Uit welke stappen bestaat het cliëntenonderzoek?
3. **Hoe verloopt de identificatie en verificatie van rechtspersonen?**
4. **Wat zijn UBO's en PEP's?**
5. **Er bestaan diverse verschillen tussen de MOT-melding en de fraudemelding. Noem minstens vier verschillen.**
6. **Welke ongebruikelijke transacties moeten accountants melden aan FIU-NL?**
7. Wanneer valt een transactie onder de subjectieve meldplicht?
8. **Valt het hebben van zwart geld ook onder het begrip 'witwassen'?**
9. **Binnen welke termijn moet de MOT-melding plaatsvinden?**
10. **Moet je de klant informeren over een gedane MOT-melding? En een opvolgende accountant? ...**

Vragen bij H15 | Tucht- en klachtrecht

1. Welke activiteiten van accountants vallen onder het tuchtrecht?
2. Wie kan een tuchtklacht indienen?
3. Door welke instantie(s) wordt het tuchtrecht uitgevoerd?
4. Gedupeerde klagers kunnen hun klacht ook voorleggen aan een klachtencommissie van het kantoor of de beroepsorganisatie. Welke voordelen kan die route hebben? En welke nadelen?
5. Aan welke instantie(s) kunnen declaratiegeschillen worden voorgelegd?
6. Welke uitspraken kan de Accountantskamer doen?
7. En welke tuchtmaatregelen kan de Accountantskamer opleggen?
8. Kan ook een tuchtmaatregel worden opgelegd bij een ongegronde klacht? Of omgekeerd: geen maatregel bij een wel gegronde klacht?
9. Welke uitspraken kan het CBb doen?
10. Welke tuchtuitspraken moeten worden vastgelegd in het accountantsregister? En hoe lang?
11. Case
Cherlok Stone werkt bij een overheidsinstelling die wil dat ze een lijst met 'foute accountants' maakt. Hoe zou Cherlok dit doen? ...

Vragen bij H16 | Civiel- en strafrecht

1. Een accountant kan contractueel aansprakelijk worden gesteld, maar ook wettelijk. Wat houden beide manieren in?
2. Onder welke voorwaarden is de accountant wettelijk aansprakelijk?
3. Noem drie manieren waarmee de aansprakelijkheid van accountants wordt of kan worden beperkt.
4. Wat zijn exoneratieclausules en waar kun je die vinden?
5. NIVRA en NOvAA hebben op 1 september 2008 nieuwe Model Algemene Voorwaarden gedeponereerd waarin de aansprakelijkheid van accountants sterk wordt beperkt. Beschrijf in hoofdlijnen wat die beperking inhoudt.
6. Welke vrijwaringsbepalingen bevatten deze opdrachtvoorwaarden? Noem alleen de kernpunten.
7. Waarom wil de Europese Commissie een wettelijke 'liability cap' invoeren?
8. Wat zijn captives?
9. Wat is de belangrijkste grond waarop accountants strafrechtelijk worden vervolgd?
10. Welke straf staat er op publicatie van onware jaarstukken? En hoe zit dit bij SOX-klanten? ...

De antwoorden op alle vragen en cases zijn te vinden in het zakboekje [Auditing Essentials](#) van Brenda Westra | ISBN 9789075043389 | 29 euro.

